

Kristianstads
kommun

Reviderad genomförandestrategi av Barnkonventionen i Kristianstads kommun

Antagen av Kommunstyrelsen 2018-08-29

Inledning

FN:s konvention om barns rättigheter antogs 1989 och gäller för alla under 18 år i hela världen. Barnkonventionen föreslås bli svensk lag från den 1 januari 2020 och Kristianstads kommun har genom Barnkonventionen ett ansvar att se till att alla barn och unga får sina rättigheter tillgodosedda samt att ett barn –och ungdomsperspektiv lyfts fram i all kommunal verksamhet.

Som ett led i Kristianstads kommuns strävan att införliva Barnkonventionens principer i den kommunala processen samt den nationella strategin för att stärka barns rättigheter har denna genomförandestrategi tagits fram för att ge riktlinjer för kommunens verksamheter för att möjliggöra detta arbete. Denna strategi syftar till att vägleda hur barns rättigheter ska säkerställas, såväl i beslutsfattande som i det vardagliga arbetet i Kristianstads kommun.

FN:s barnkonvention fastslår att barnets rättigheter skall respekteras och värnas. Barn är kompetenta och viktiga medborgare och genom att värna barns rättigheter ökar möjligheten att skapa goda grundförutsättningar under barndoms –och ungdomsåren och sedermera inträda i vuxenliv och arbetsliv.

Syfte

Syftet är att sätta ramarna för ett systematiskt och samordnat arbete i kommunens förvaltningar, nämnder och bolag kring barnkonventionen. Denna strategi ersätter tidigare strategidokument antaget av KS 2014.

Utgångspunkter för strategin

Strategin utgår från FN:s barnkonvention och den nationella Strategin för att stärka barnets rättigheter i Sverige.

FN:s barnkonvention

Sverige antog år 1989 FN:s barnkonvention och ratificerade den 1990. FN:s barnkonvention omfattar alla människor upp till 18 år som är bosatta eller vistas i Sverige. Barnkonventionen består av 54 artiklar, varav artikel 2, 3, 6 och 12 utgör de fyra huvudprinciperna. Dessa är grundläggande allmänna principer som ska utgöra ett ramverk för arbetet för barn och för hur övriga artiklar i konventionen ska tolkas. Dessa fyra principer bildar konventionens barnsyn.

Utöver barnsynen i Barnkonventionen, finns ytterligare två centrala begrepp: **barnperspektiv** och **barnets perspektiv**. Barnperspektiv innebär att vuxna ska göra en bedömning av vilka konsekvenser som ett beslut får för barn och unga. Barnens perspektiv innebär däremot att barnen själva är delaktiga och får bidra med synpunkter och förslag.

Huvudprinciperna i konventionen

De fyra huvudprinciperna är:

Artikel 1 – Lika värde och icke-diskriminering

Artikel 3 – Barnets bästa i främsta rummet

Artikel 6 – Rätt till liv och utveckling

Artikel 12 – Barns rätt till delaktighet och inflytande

Utöver huvudprinciperna finns det även två implementeringsartiklar som är särskilt angelägna för kommuner, artikel 4 och artikel 42. Dessa artiklar innebär att kommunen är skyldig att göra allt den kan för att genomföra Barnkonventionen samt se till att barn och vuxna känner till innehållet i konventionen.

Nationell strategi för att stärka barns rättigheter

För att stärka barnets rättigheter i Sverige gäller följande strategi (prop. 2009/10:232). Strategin utgörs av 9 punkter som godkändes av riksdagen den 1 december 2010:

1. All lagstiftning som rör barn ska utformas i överensstämmelse med barnkonventionen.
2. Barnets fysiska och psykiska integritet ska respekteras i alla sammanhang.
3. Barn ska ges förutsättningar att uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem.
4. Barn ska få kunskap om sina rättigheter och vad de innebär i praktiken.
5. Föräldrar ska få kunskap om barnets rättigheter och erbjudas stöd i sitt föräldraskap.
6. Beslutsfattare och relevanta yrkesgrupper ska ha kunskap om barnets rättigheter och omsätta denna kunskap i berörda verksamheter.
7. Aktörer inom olika verksamheter som rör barn ska stärka barnets rättigheter genom samverkan.
8. Aktuell kunskap om barns levnadsvillkor ska ligga till grund för beslut och prioriteringar som rör barn.
9. Beslut och åtgärder som rör barn ska följas upp och utvärderas utifrån ett barnrättsperspektiv.

Den nationella strategin utgör tillsammans med Barnkonventionen grunden för arbetet med att stärka barnets rättigheter i Kristianstads kommun.

Genomförandestrategi för Kristianstads kommun

För att leva upp till Barnkonventionens principer skall följande områden införlivas i kommunens förvaltningar och bolags arbete:

Kunskapsutveckling

Kontinuerlig kunskapsutveckling om hur verksamheter kan arbeta med barnrättsfrågor skall vara en naturlig del i kommunens arbete. Utbildning i ämnet bör ges till både medarbetare och chefer. Det framtagna stödmaterial som finns, en handledning och checklista som ger stöd vid handläggning av ärenden som ger vägledning inför beslut kring hur beslut påverkar det enskilda barnet eller barn som grupp, bör användas av kommunens verksamheter.

Riktlinjer/handlingsplaner

Barnperspektivet är en del av Vision 2030 och Strategisk färdplan som antagits av Kommunfullmäktige.

Varje verksamhet skall ha möjlighet att genomföra arbetet efter egna förutsättningar och behov. Varje nämnd/bolag ansvarar för att ta fram egna aktiviteter och strategier som passar deras verksamhet. Mycket arbete utförs redan i kommunens verksamheter som ligger i linje med Barnkonventionens principer. Därför bör kommunens verksamheter bygga vidare på de strukturer och arbetssätt som redan fungerar väl och vid behov vidareutveckla eller komplettera dessa.

Nätverk och kompetensutveckling

Genom ett aktivt utbyte mellan förvaltningar och bolag kan kompetensen stärkas såväl inom den egna, gruppens som inom organisationen vad gäller barnets rättigheter.

Samverkan och utbyte med andra organisationer, såväl kommuner men även ideella organisationer, bör därför nyttjas för att ge ytterligare ledning i, och kunskap för, Kristianstads kommuns arbete utifrån barnkonventionen.

Kommunledningskontoret har ett övergripande ansvar för att leda och samordna erfarenhets- och kompetensutbytesnätverk för Kristianstads kommun i samarbete med förvaltningar och bolag.

Barn och ungas delaktighet

I enlighet med artikel 12 i Barnkonventionen har barn rätt till att få vara delaktiga och ha inflytande över frågor som berör dem. I kommunens antagna Vision 2030, lyfts även barn och ungas deltagande som en viktig del i kommunens utvecklingsarbete. För att möjliggöra ett ökat inflytande för barn och unga i Kristianstads kommun bör ett forum för dialog inrättas. För att säkra barn och ungas delaktighet i kommunens ungdomspolitik, bör de befintliga arbetsprocesserna som redan finns därför vara utgångspunkten. Målet är att inte ha en parallell struktur för inflytande för unga, utan i stället involvera barn och unga i de ordinarie beslutsprocesserna.

Därför föreslås det att kommunen arrangerar ungdomsforum 2-6 gånger om året samt tar fram en hemsida som specifikt riktar sig till barn och unga i kommunen.

Varje förvaltning/bolag bör också utveckla det egna arbetet med barnens rättigheter och skapa förutsättningar för inflytande och delaktighet.

Arbetsfördelning

Kommunledningskontoret uppdaterar och reviderar vid behov genomförandestrategin. Kommunledningskontoret utser en tjänsteman som har det operativa ansvaret för att vara kontaktperson och ansvarig för att följa upp förvaltningarnas och bolagens arbete med att fullfölja Barnkonventionen.

Varje förvaltning har en utsedd tjänsteman som driver barnrättsfrågorna internt och ingår i nätverket. Varje förvaltning/bolag tar fram egna riktlinjer/handlingsplan för hur barnets perspektiv och barnperspektiv införlivas i styrdokument, handlingsplaner och beslutsprocesser.

Ansvar för genomförande

Samtliga medarbetare, chefer och politiker i Kristianstads kommun ansvarar för att de beslut som tas och det arbete som genomförs beaktar barnens rättigheter.

Kommunfullmäktiges ansvar

- Kommunfullmäktige ansvarar för att följa upp de beslut som fattats med barn och unga i kommunen. KF ansvarar för att barnperspektivet genomsyrar hela kommunala beslutsprocessen.
-

Kommunstyrelsens ansvar

- Följer årligen upp hur nämnderna arbetar med barnrättsperspektivet.
- Har ett årligt barnboksslut som en del av sin årsredovisning.
- Fastställer mandat och budget för barnrättsfrågor.

Nämnders/styrelsers ansvar

- Varje nämnd/styrelse bör uppdraga sin förvaltning/bolag att genomlysna sina verksamhetsområden utifrån barnkonventionsartiklarna. Utöver grundprinciperna bör förvaltningarna även identifiera vilka övriga artiklar som är relevanta för deras verksamhet. Riktlinjer och arbetssätt, där dessa saknas, bör tas fram.
- Varje nämnd/styrelse följer, inför varje beslut, barnchecklistan samt använder de för beslutsunderlag framtagna mallar för att belysa eventuella barnkonsekvenser.
- Varje nämnd/styrelse utför utbildningsinsatser som säkerställer att förtroendevalda och medarbetare har rätt kunskap och kompetens. Nyanställda tjänstemän och nytillträdna politiker bör också få utbildning om beslutsfattande utifrån ett barnrättsperspektiv.

Förvaltningarnas ansvar

- KLK leder och samordnar erfarenhets- och kompetensutbytesnätverket samt ansvarar för omvärldsbevakning.
- KLK ansvarar för att sammanställa barnboksslut till KS.
- KLK ansvarar för att planera och genomföra beslutade aktiviteter på kommunövergripande nivå som involverar barn och unga i den kommunala beslutsprocessen.
- Varje förvaltning har en utsedd tjänsteman som driver barnrättsfrågorna internt och ingår i det kommunövergripande nätverket för barnrättsfrågor.

Reviderad genomförandestrategi av
Barnkonventionen i Kristianstads kommun
Ånr KS 2018/241
Antagen av Kommunstyrelsen
2018-08-29

Kristianstads
kommun

| Kristianstads kommun
Elisabet Farner | 044-132698
www.kristianstad.se | kommun@kristianstad.se